

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ.

☒ กฎหมายใหม่

☐ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงอุตสาหกรรม

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ปัจจุบันประเทศไทยเกิดปัญหาการสะสมของกากอุตสาหกรรม ขยะอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และซากรถยนต์จำนวนมาก อีกทั้งรูปแบบของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้แนวโน้มการใช้แบตเตอรี่ก็เพิ่มมากขึ้น ทั้งในโทรศัพท์มือถือที่มีจำนวนมากเทียบเท่าจำนวนประชากร รถยนต์พลังงานไฟฟ้าที่มีการใช้แบตเตอรี่และมีรูปแบบการใช้งานแบบใช้แล้วทิ้งเช่นเดียวกับโทรศัพท์มือถือ และอุปกรณ์แปลงพลังงานแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้าที่มีการติดตั้งเพิ่มขึ้นทั้งในภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ รวมทั้งปัญหาการจอดรถยนต์ทิ้งร้างในที่สาธารณะ โดยที่ในซากรถยนต์ดังกล่าวมีทั้งน้ำมันเครื่องและน้ำมันต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุอันตรายซึ่งอาจรั่วไหล และพลาสติก ยางเสื่อมสภาพที่อาจเป็นสาเหตุไฟไหม้ได้ ในขณะที่ระบบบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมดังกล่าวยังไม่มีประสิทธิภาพและครบวงจร ตั้งแต่ปัญหาการรวบรวม การขนส่ง และการกำจัด ที่มีการทิ้งและขนส่งกากอุตสาหกรรมปะปนกับขยะมูลฝอยทั่วไป และมีการถอดแยกชิ้นส่วนโดยไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และการป้องกันสารเคมีที่เป็นวัตถุอันตรายที่อาจรั่วไหลออกสู่สิ่งแวดล้อมและประชาชนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง นอกจากนี้ภาคอุตสาหกรรมในปัจจุบันยังประสบปัญหาในการพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมของประเทศสู่การเป็นเศรษฐกิจยุคใหม่จากการที่เทคโนโลยีการผลิตไม่ทันสมัยทำให้ต้นทุน

การผลิตสูง เนื่องจากขาดแหล่งเงินทุนในการปรับปรุงเทคโนโลยีและมาตรการให้ความช่วยเหลือเฉพาะด้านที่จำกัด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีบทบาทในการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ และการขาดแหล่งเงินทุนในการแก้ไขเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการโรงงาน ทำให้การแก้ไขปัญหาภาคอุตสาหกรรมรั่วไหลล่าช้าไม่ทันต่อ ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและประชาชน

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

๑.๒.๑ การบริหารจัดการภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยในขณะนี้ยังไม่เป็นระบบและครบวงจรของ กระบวนการกำจัด ทั้งการรวบรวม การขนส่ง และการกำจัด อีกทั้งระหว่างหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบกำกับดูแล ด้านสิ่งแวดล้อมยังไม่มีบูรณาการระบบการจัดการร่วมกัน ทำให้มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดการของเสียหลายฉบับ สร้างความสับสนให้กับประชาชนผู้ต้องอยู่ในบังคับของกฎหมาย ทำให้การจัดการของเสียไม่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่ แนวโน้มของขยะที่มาจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มสูงขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ฉบับใหม่ที่บูรณาการ การจัดการของเสียที่ครบกระบวนการตั้งแต่การกำกับดูแลผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง และผู้กำจัด

๑.๒.๒ จำเป็นต้องมีกองทุนของรัฐเพื่อพัฒนาและยกระดับภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยสู่เศรษฐกิจ ยุคใหม่และเป็นการประกอบการที่ยั่งยืน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน เพิ่มช่องทางการเข้าถึง แหล่งเงินทุนให้กับผู้ประกอบการทุกขนาดให้มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการสืบสวน ป้องกันปราบปราม และ ดำเนินคดีการกระทำความผิดตามกฎหมาย จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องเข้าไปดำเนินการในเรื่องดังกล่าว

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

๒.๑ เพื่อควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมที่ก่อกำเนิดจากสถานประกอบการ อุตสาหกรรมรวมถึงการนำเข้าภาคอุตสาหกรรมเข้ามาในราชอาณาจักร

๒.๒ เพื่อควบคุมและกำกับดูแลการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และซากปรักหักพัง

๒.๓ เพื่อเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเพื่อความทันสมัย และยั่งยืนและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการประกอบกิจการ

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร

๓.๑.๑ การจัดการภาคอุตสาหกรรมของกระทรวงอุตสาหกรรมปัจจุบันจะเป็นไปตามประกาศกระทรวง อุตสาหกรรม เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๖๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นประกาศที่ออกภายใต้ มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกาศดังกล่าวจะเป็นการควบคุมและกำกับดูแลการจัดการภาค อุตสาหกรรมของผู้ก่อให้เกิดภาคอุตสาหกรรมและผู้ที่ได้รับจัดการภาคอุตสาหกรรม แต่ภาคอุตสาหกรรมที่อยู่ภายใต้บังคับ ประกาศฉบับดังกล่าวนี้จะมีเพียงภาคอุตสาหกรรมที่เกิดจากผู้ประกอบการโรงงานเท่านั้น อีกทั้งยังไม่ครอบคลุมขยะ อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ได้เกิดจากโรงงานและซากปรักหักพัง และยังกำกับดูแลไม่ครบขั้นตอนของกระบวนการตั้งแต่การเกิด ภาคอุตสาหกรรม การรวบรวม จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการจัดการภาคอุตสาหกรรม

๓.๑.๒ ปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรมมีกองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐภายใต้พระราชบัญญัติ การบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายและกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยั่งยืน ซึ่งจะเน้นให้การช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการใหม่ (Start Up) หรือกลุ่มวิสาหกิจ รายย่อย (Micro) จากหน่วยงานต่าง ๆ จะให้ความช่วยเหลือในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการ

รายเล็กได้รับความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง ในขณะที่กองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนเป็นประเภทกองทุนเพื่อการกักเก็บ ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการร่วมลงทุน ให้กับวิสาหกิจ ที่ได้รับการบ่มเพาะ ดังนั้น ไม่มีกฎหมายเฉพาะให้อำนาจไว้ จึงเป็นแนวทางการแก้ไขที่ไม่อาจทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ อีกทั้งในกรณีมีเหตุให้หน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนเสียหายให้กับประชาชนและ สิ่งแวดล้อมหรือปรับปรุงแก้ไขโรงงานแทนเอกชน เนื่องจากเป็นกรณีเร่งด่วนตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติ โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่กระทรวงอุตสาหกรรมไม่มีงบประมาณสนับสนุนนั้น กรณีนี้ในปัจจุบันกระทรวงอุตสาหกรรม ใช้วิธีขอรับการจัดสรรงบประมาณจากงบกลางเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งมักจะไม่ได้มีการจัดสรรงบประมาณหรือ ได้รับแต่ก็ไม่เพียงพอ

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

๓.๒.๑ ประเทศญี่ปุ่น : กฎหมายว่าด้วยการจัดการซากยานยนต์ที่หมดอายุการใช้งาน (End of Life Vehicle: ELV Recycling Act) ของกระทรวงสิ่งแวดล้อมและกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (Ministry of Economy, Trade and Industry: METT) โดยกฎหมาย ELV Recycling Act มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการทิ้ง ชิ้นส่วนรถยนต์และของเหลือใช้ที่เรียกว่า ASR (Automobiles Shredder Residues) และของเสียที่เป็นพิษ เช่น ตะกั่ว Hexachromium และ Cadmium จึงมีความจำเป็นในการจัดการกับขยะเหล่านี้อย่างถูกวิธี โดยไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อม โดย ELV ที่ถูกต้องคือการเลือกชิ้นส่วนที่สามารถนำไปใช้ใหม่ได้ และจัดการกับสารพิษที่เหลือ นอกจากนี้ บริษัทที่ผลิตหรือนำเข้ารถยนต์รวมทั้งผู้ซื้อรถใหม่ต้องฝากเงินจำนวนหนึ่งประมาณ ๘,๐๐๐-๑๘,๐๐๐ เยน ต่อคันไว้ที่ Japan Automobile Recycling Promotion Center เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ Recycle โดยผู้ใช้ รถคนสุดท้ายจะเป็นผู้รับเงินค่าใช้จ่ายในการ Recycle ภายหลังจากเอกสารหลักฐานการ Recycle ไปแสดง ภายใต กฎหมายดังกล่าวมาตรการ ELV ที่บังคับใช้ในญี่ปุ่นมีรายละเอียดดังนี้ ๑. ผู้ผลิตรถยนต์ต้องรับผิดชอบการรีไซเคิล ๓ รายการหลักคือ ชิ้นส่วนยานยนต์ที่มีการคัดแยกแล้ว ถูกลบนิรภัย และสารฟลูออโรคาร์บอน ๒. การจ่ายล่วงหน้า สำหรับคาร์รีไซเคิล แยกเป็น รถใหม่ ณ เวลาที่ซื้อ และรถใช้งาน ณ เวลาที่ตรวจสอบตามระยะที่กำหนด และ ๓. แสดงราคา ของคาร์รีไซเคิล แยกรายการรีไซเคิลออกจากราคารถปกติ

๓.๒.๒ คณะกรรมาธิการสหภาพยุโรป (European Commission) : ระเบียบว่าด้วยยานยนต์ที่หมดอายุ (ELV) (Directive ๒๐๐๕/๕๓/EC of the European Parliament and of the council of ๑๘ September ๒๐๐๐ on End-of-Life Vehicles) กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องมีมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบการวางระบบ การจัดเก็บและการขนส่ง ELV และชิ้นส่วนไปยังสถานบำบัด โดยผู้ผลิตต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และต้อง ไม่คิดค่าใช้จ่ายจากผู้ถือครองรายสุดท้าย ยกเว้นกรณีที่ซากฯ ขาดชิ้นส่วนสำคัญหรือมีของเสียใส่เพิ่ม และจัดระบบ การออก “ใบรับรองการทำลาย (Certificate of destruction) ให้กับผู้ถือครองรายสุดท้ายเพื่อใช้เป็นหลักฐานสำคัญ ประกอบการลงทะเบียน” และในการบำบัดซากฯ สถานที่และการดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการบำบัดซาก ยานยนต์ ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดทั่วไปตามที่ระบุในมาตรา ๔ ของ Directive ๗๕/๔๔๒/EEC และต้องเป็นไปตาม ข้อกำหนดทางเทคนิคที่ระบุในภาคผนวก ๑ ของระเบียบฉบับนี้

๓.๒.๓ ในกรณีของการจัดตั้งกองทุน

(๑) สหภาพยุโรป (EU) มีการกำหนดเป้าหมาย Net-Zero ภายในปี ๒๐๕๐ พร้อม “Circular Economy Action Plan” ที่ตั้งเป้าลดขยะและสนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อรีไซเคิลได้ และมีการกำหนดภาษี คาร์บอนขาเข้า Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) เพื่อช่วยปกป้องผู้ผลิตยุโรปไม่ให้ถูกแย่งตลาดจาก สินค้าคาร์บอนเข้มข้นราคาถูก รวมทั้งจัดตั้งกองทุนวิจัย-นวัตกรรมมูลค่า ๙๕.๕ พันล้านยูโร (๒๐๒๑-๒๐๒๗) สนับสนุนงาน R&D ด้านพลังงานสะอาด วัสดุใหม่ และดิจิทัลเทคโนโลยี

(๒) ญี่ปุ่น มีการกำหนด Green Growth Strategy ด้วยการตั้งเป้าลด GHG ๔๖% ภายใน ๒๐๓๐ และการสนับสนุนอุตสาหกรรมเป้าหมาย ๑๔ sector เช่น ยานยนต์ไฟฟ้า ไฮโดรเจน และอิเล็กทรอนิกส์ และการสนับสนุนเงินอุดหนุน SMEs สูงสุด ๒ ล้านเยนต่อโครงการ เพื่อนำ AIoT มาใช้ในโรงงาน รวมทั้งโครงการ JAPEx & NEDO Collaboration โดย NEDO (National Energy Agency) ร่วมมือกับภาคเอกชนพัฒนาโครงการทดลอง “Carbon Capture and Storage” และวัสดุคาร์บอนต่ำ

(๓) เกาหลีใต้ (South Korea) มีการลงทุน ๗๓.๔ ล้านล้านวอน (๒๐๒๐-๒๐๒๕) ในพลังงานสะอาด โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และอุตสาหกรรมสีเขียว การสนับสนุนเงินสูงสุด ๑๐๐ ล้านวอนต่อโรงงาน สำหรับติดตั้งระบบอัตโนมัติและ IoT เพื่อลดต้นทุนและของเสีย ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ เช่น

(๑) Carbon Border Adjustment Mechanism (EU CBAM) เนื่องจากไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเชิงเกษตรและอุตสาหกรรมเบาไปยังยุโรป หากตั้ง “ค่าคาร์บอนขาเข้า” หรือเตรียมระบบรายงานการปล่อยก๊าซก่อนส่งออก จะช่วยให้ผู้ประกอบการไทยปรับต้นทุน ลดการปล่อยก๊าซ จึงไม่ถูกปรับภาษีคาร์บอน และยังเป็นแรงจูงใจให้โรงงานไทยยกระดับกระบวนการผลิตให้สะอาดขึ้นตั้งแต่ต้นทาง โดยแนวทางการนำมาปรับใช้ในประเทศไทย ได้แก่ ภาครัฐพัฒนาระบบ “Thailand Carbon Reporting” บังคับโรงงานส่งออกต้องเปิดเผยปริมาณ GHG และการสร้างระบบการตรวจสอบและรับรองคาร์บอนเครดิตในประเทศ เป็นต้น

(๒) การสนับสนุนทางการเงินให้กับผู้ประกอบการในการติดตั้งระบบอัตโนมัติและ IoT เพื่อลดต้นทุนและของเสีย สอดรับกับยุทธศาสตร์ประเทศไทย ๔.๐ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยส่วนใหญ่ยังขาดงบลงทุน IoT/AI หรือการให้เงินอุดหนุน (grant) โดยไม่ต้องค้ำประกัน เพื่อเป็นแรงจูงใจโดยตรง การจัด “One-Stop Smart Factory Center” ให้คำปรึกษาออกแบบโรงงาน พร้อมโปรแกรมหนังสือเดินทางเทคโนโลยี (tech passport) การมอบ “Smart Voucher” ให้ผู้ประกอบการเลือกใช้บริการติดตั้งจากผู้ผ่านการรับรอง

(๓) การออกพันธบัตรสีเขียว โดยการเพิ่มวงเงินหรือออกพันธบัตรระดับภูมิภาค โดยนำเงินระดมทุนไปสร้างโครงสร้างพื้นฐานพลังงานสะอาดในนิคมอุตสาหกรรม หรือการออก “TH-Green Bond II” จัดสรรรายได้ให้มีการขยายการติดตั้ง solar rooftop ในโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้ง การออกพันธบัตรสีเขียวในพื้นที่อุตสาหกรรมรอง

ทั้งนี้ การผสานแนวทางของต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น ให้สอดคล้องกับบริบท จุดแข็งและข้อจำกัดของประเทศไทย จะช่วยให้มาตรการด้านคาร์บอน การส่งเสริมดิจิทัล และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว เกิดผลได้รวดเร็วและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น แต่กิจกรรมทั้งหมดล้วนต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน โดยภาครัฐควรมีกลไกการจัดสรรและใช้งบประมาณโดยใช้ระบบเงินนอก คือ การจัดตั้งกองทุนเข้ามาร่วมดำเนินการกับภาคเอกชน

๔. การรับฟังความคิดเห็น

☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

๕.๑ ร่างพระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... เสนอโดยกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีหลักการขยายความรับผิดชอบของผู้ผลิตและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าแต่ละราย หรือรวมกลุ่มเป็นองค์กรจัดการซากผลิตภัณฑ์ โดยรับผิดชอบรวบรวมซากผลิตภัณฑ์คืนจากผู้บริโภคเพื่อนำไปถอดแยกชิ้นส่วน และนำเศษวัสดุมีค่ากลับมาใช้ประโยชน์ใหม่รวมทั้งกำจัดของเสียที่เหลืออย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

และพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำกับ ตรวจสอบ และควบคุมเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามร่างพระราชบัญญัติ และกำหนดให้นำเงินรายได้จากค่าธรรมเนียมที่ได้จากการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ส่งเข้ากองทุน สิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับร่าง พระราชบัญญัติจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... กับร่างพระราชบัญญัติจัดการกาก อุตสาหกรรม พ.ศ. ... ที่เสนอโดยกระทรวงอุตสาหกรรมนี้จะเห็นได้ว่าตามนิยามของคำว่า “กากอุตสาหกรรม” ของร่าง พระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... กับนิยามคำว่า “ซากผลิตภัณฑ์” ของร่างพระราชบัญญัติจัดการซาก ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ... ซากผลิตภัณฑ์จะอยู่ในความหมายของกากอุตสาหกรรมของร่าง พระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... ด้วย ซึ่งร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... จะมีการ ควบคุมกำกับดูแลที่ครบวงจรการเกิดของเสียตั้งแต่จากสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่เป็นโรงงานและไม่เป็นโรงงาน จนถึงการจัดที่โรงงาน อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... มีการจัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรม ยั่งยืน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการที่ ผู้กำจัดกากอุตสาหกรรมที่มีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการรีไซเคิล ก็สามารถขอรับการสนับสนุนจาก กองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนได้ อันจะช่วยให้การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕.๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้สถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ ประเภทการสะสมวัตถุหรือสิ่งของที่มีสารอันตราย ใช้แล้ว หรือเหลือใช้ต้องได้รับใบอนุญาต และให้อำนาจราชการ ส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเก็บขนหรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

๕.๓ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญในการ ส่งเสริมประชาชนและองค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดระบบการบริหารงาน ด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามหลักการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการประสานงาน และมีหน้าที่ร่วมกันในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ กำหนดแนวทางปฏิบัติในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบโดยตรง กำหนดมาตรการควบคุมมลพิษด้วยการจัดให้มี ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับมลพิษ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดมลพิษให้เป็นไปโดยชัดเจน กำหนดให้มี มาตรการส่งเสริมด้านกองทุน และความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการยอมรับที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๕.๔ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญในการควบคุมและกำกับดูแลการตั้งโรงงานและ การประกอบกิจการโรงงานให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีมาตรฐานและความปลอดภัยต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม และระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานทั้งด้านน้ำทิ้ง อากาศ เสียง ดินและน้ำใต้ดิน บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

๕.๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งเป็นกฎหมายเพื่อให้การส่งเสริมการลงทุนแก่ ผู้ประกอบการทั้งนักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างประเทศที่มาดำเนินธุรกิจในประเทศไทย โดยพระราชบัญญัติกำหนด สิทธิและประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการสรุปได้เป็น ๓ ด้าน คือ (๑) สิทธิในการนำเข้าองค์ประกอบการผลิตทั้งหมด เข้ามาในประเทศไทย (๒) สิทธิได้รับการยกเว้นด้านภาษี และ (๓) สิทธิและประโยชน์พิเศษด้านการส่งออก

๕.๖ พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นอีกหนึ่งกฎหมายที่อยู่ภายใต้การดูแลและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ที่มุ่งเน้นการสนับสนุน “อุตสาหกรรมเป้าหมาย” ได้แก่ อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพของประเทศ ซึ่งต้องเป็นอุตสาหกรรมประเภทใหม่ที่ไม่เคยมีการผลิตหรือการให้บริการในประเทศมาก่อน หรือเป็นอุตสาหกรรม

ที่มีการใช้เทคโนโลยีใหม่หรือใช้ความรู้ในการผลิตขั้นสูงเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรม ซึ่งเป็นสิทธิที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากสิทธิประโยชน์ที่พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนให้ไว้ โดยเฉพาะสิทธิยกเว้นภาษีที่ยาวนานกว่า และสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมเงินทุนจากกองทุนอีกด้วย

๕.๗ พระราชบัญญัติว่าด้วยการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีสาระสำคัญการกำหนดให้ "โรงงานขนาดใหญ่" ต้องออก "แผนอนุรักษ์พลังงาน" (Energy Audit) การส่งเสริมมาตรการที่ใช้พลังงานทดแทน และกำหนดมาตรฐานประสิทธิภาพพลังงาน (MEPS) การกระตุ้นให้ภาคอุตสาหกรรมลงทุนเครื่องจักรประหยัดพลังงาน และติดตั้งระบบวัด ควบคุมการให้ไฟฟ้า

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บางมาตรามีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชน โดยกลุ่มของผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง ผู้กำจัดกากอุตสาหกรรมถ้าเป็นกากอุตสาหกรรมอันตรายต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และกากอุตสาหกรรมไม่อันตรายต้องแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนดำเนินการ กลุ่มผู้ก่อกำเนิดต้องรับผิดชอบกากอุตสาหกรรมที่ก่อขึ้นจนกว่าจะมีการกำจัดแล้วเสร็จ กลุ่มประชาชนทั่วไปต้องห้ามทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ปนมูลฝอย หรือห้ามมิให้ทิ้งซากรถยนต์ในทางส่วนบุคคลที่ใช้เป็นทางสัญจร จึงก่อให้เกิดหน้าที่กับผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง ผู้กำจัดกากอุตสาหกรรม ผู้ก่อกำเนิดกากอุตสาหกรรม ประชาชนทั่วไป และเจ้าของหรือผู้ครอบครองซากรถยนต์ ในการต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ บัญญัติให้กระทำได้ อย่างไรก็ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ แต่อย่างไร

(๒) ในส่วนของกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนมีการกำหนดให้ในการออกใบอนุญาตให้ผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง ผู้กำจัดวางหลักประกันค่าเสียหายเบื้องต้นเป็นเงินสกุลไทยไว้ที่กองทุนทุกปี โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ บัญญัติให้กระทำได้ อย่างไรก็ตามกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการอุตสาหกรรมให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อปรับปรุงเครื่องจักรเพื่อการบำบัดมลพิษมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น หรือเป็นค่าใช้จ่ายในการเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ แต่อย่างไร

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้อันตราย คัดกรอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

ร่างกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้บังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ดังนั้น ในระหว่างที่กฎหมายยังไม่มีผลบังคับใช้ กระทรวงอุตสาหกรรมจะได้จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกฎหมายดังกล่าว เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงสิทธิและหน้าที่ในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ.

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์ในการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรม ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และซากรถยนต์ อย่างครบวงจร ตั้งแต่ผู้ก่อกำเนิดกากอุตสาหกรรมทั้งที่เป็นโรงงานและมีใช้โรงงาน ผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง และผู้กำจัดกากอุตสาหกรรม จึงเป็นการบูรณาการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ ช่วยลดปัญหาการจัดการกากอุตสาหกรรมที่ไม่ถูกต้อง เช่น การกำหนดให้ผู้ก่อกำเนิดต้องรับผิดชอบกากอุตสาหกรรมที่ก่อขึ้นจนกว่าจะมีการ

กำจัดแล้วเสร็จ รวมทั้งมีหน้าที่ต้องควบคุมและรับผิดชอบให้ผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง และผู้กำจัดการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้อย่างเคร่งครัด ซึ่งจะทำให้ปัญหาการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมลดลง เนื่องจากผู้ก่อการผิดต้องเลือกใช้บริการผู้กำจัดที่มีมาตรฐานและความรับผิดชอบ หรือการกำหนดให้ผู้รวบรวม ผู้ขนส่ง ผู้กำจัดกากอุตสาหกรรมที่เป็นกากอุตสาหกรรมอันตรายต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย จะทำให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการกากอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน สร้างความเชื่อมั่นให้กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อีกทั้ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังสามารถกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อลดความซ้ำซ้อน และส่งเสริมการทำงานร่วมกัน

(๒) การมีกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนจะช่วยให้ผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุน รวมทั้งได้รับการส่งเสริมเพื่อให้ธุรกิจสามารถพัฒนาและต่อยอดให้สามารถขยายธุรกิจให้ใหญ่ขึ้นและมีศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม อันถือเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้ภาครัฐและประชาชนสามารถควบคุมผลกระทบจากกิจกรรมอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมและจำกัดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคอุตสาหกรรมคุ้มครองสิทธิของประชาชนและชุมชน ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนและมีมาตรฐาน

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

การเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมาย ในด้านบุคลากร กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นการอบรมที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมและผ่านระบบประชุมทางไกล

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๗.๓.๑ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ฉบับนี้ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย และเว็บไซต์กรมโรงงานอุตสาหกรรม โดยเริ่มลงรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘

๗.๓.๒ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้จัดมีหนังสือสอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมศุลกากร กรมการขนส่งทางบก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สถาบันการจัดการของเสียแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการและผังเมือง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันพลาสติก สถาบันยานยนต์ กลุ่มอุตสาหกรรมการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

๗.๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. นี้ให้บังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ดังนั้น ก่อนที่พระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมจะได้จัดสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการใช้กฎหมายอีกครั้ง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก

เมื่อมีกฎหมายและมีการจัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนจะต้องมีการบริหารจัดการ ดังนี้

(๑) สำนักงานกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน จะมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานกองทุน แต่เนื่องจากกระทรวงอุตสาหกรรม ได้จัดตั้งกองทุนนี้โดยยกระดับขึ้นมาจาก กองทุนพัฒนาเอสเอ็มอีตามแนวประชารัฐ ที่จัดตั้งเป็นทุนหมุนเวียนภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยทุนหมุนเวียน ดังนั้น การปฏิบัติงานของกองทุนจึงมีงบประมาณจากทุนหมุนเวียนเดิมรองรับอยู่แล้ว เพียงแต่อาจต้องมีงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อบริหารจัดการวัตถุประสงค์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดทั่วประเทศ และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้ง สถาบันเครือข่ายของกระทรวงอุตสาหกรรม ที่สามารถเป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการกับกองทุน โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้นมาดำเนินการ

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... เป็นการบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมครบวงจร ทั้งระบบตั้งแต่การเกิดขึ้นของกากอุตสาหกรรมจนกระทั่งการกำจัด และส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมโดยเฉพาะการรีไซเคิล ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้น้ำสิ้นค้าอุตสาหกรรมอย่างคุ้มค่าช่วยสร้างประโยชน์อย่างสูงต่อเศรษฐกิจ และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้อย่างยั่งยืน จึงเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจ

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

การบริหารจัดการกากอุตสาหกรรมครบวงจรทั้งระบบตั้งแต่การเกิดขึ้นของกากอุตสาหกรรมจนกระทั่งการกำจัดตามร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... เป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคมในการที่จะให้มีภาคอุตสาหกรรมในประเทศ เนื่องจากมั่นใจได้ว่าการประกอบกิจการของอุตสาหกรรมจะปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้ง การที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นกองทุนที่สนับสนุนวิสาหกิจโดยตรง จึงช่วยให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น เป็นผลดีต่อสังคม

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... เป็นการควบคุมและกำกับดูแลการจัดการกากอุตสาหกรรมครบวงจรทั้งระบบตั้งแต่การเกิดขึ้นของกากอุตสาหกรรมจนกระทั่งการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการปนเปื้อนของเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม ทำให้สุขภาพในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนปลอดภัย จึงเป็นผลดีแก่สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

การมีกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน ที่ดำเนินงานภายใต้ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. จะสนับสนุนให้การบริหารและจัดการกองทุนมีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากขึ้น ทั้งนี้ กองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน ถือเป็นทางเลือกหนึ่งในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจ ที่สามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยพิเศษที่แตกต่างจากสถาบันการเงินอื่น ซึ่งเมื่อสามารถสรรหาผู้อำนวยการกองทุนที่มีความเชี่ยวชาญด้านสินเชื่อและการเงินโดยเฉพาะมาบริหารจัดการ จึงทำให้กองทุนมีแนวโน้มที่จะกำหนดอัตราดอกเบี้ยพิเศษที่คำนึงถึงประโยชน์ทางสังคมและสอดคล้องกับความเสี่ยงของผู้ประกอบการมากขึ้น อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างบริหารจัดการกองทุนจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และสะดวกมากขึ้น ทำให้มีผู้ประกอบการเข้ามาขอรับสินเชื่อเพิ่มขึ้น นอกจากนี้กองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืนยังสามารถหารายได้จากทางอื่นเพิ่มมากขึ้น โดยสามารถที่จะจัดหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของทุน และส่งผลให้กองทุนสามารถบริหารจัดการกองทุนจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น ไม่ต้องขึ้นอยู่กับงบประมาณจากรัฐ ช่วยให้กองทุนมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... กำหนดให้มีการอนุญาตในเรื่องของการรวบรวม การขนส่งและการกำจัดกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและขยะอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและขยะอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวมีความเป็นอันตรายในตัวเอง หากการรวบรวม ขนส่ง หรือกำจัดอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการและเครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีมาตรฐานอาจส่งผลกระทบต่อชีวิต อนามัย และความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม จึงมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมและกำกับดูแลอย่างเข้มงวด ซึ่งกรณีนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมและไม่เป็นการสร้างภาระจนไม่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ภาครัฐจะได้รับ

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนอุตสาหกรรมยั่งยืน เพื่อกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการกองทุน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยมีปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานคณะกรรมการ ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการ นอกเหนือจากผู้แทนของหน่วยงานของรัฐที่มีบทบาทและมีส่วนเกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่มีความจำเป็นกับการปฏิบัติงานในการบริหารงานของกองทุน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๘ ที่กำหนดให้ในแต่ละทุนหมุนเวียนให้มีคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนคณะหนึ่ง

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ปัจจุบันปัญหาการจัดการกากอุตสาหกรรมขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และการลักลอบทิ้งหรือฝังกลบรวมทั้งการทิ้งซากรถยนต์ที่มีสารไวไฟ วัตถุอันตรายเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ความปลอดภัยของประชาชนและสิ่งแวดล้อม จนกระทั่งเกิดการต่อต้านการประกอบการอุตสาหกรรมของประชาชน ที่อยู่อาศัยใกล้เคียงแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรมดังกล่าว เนื่องจากไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ส่งผลกระทบต่อความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดจากผู้กระทำ

ความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เนื่องจากปัจจุบันการกระทำความผิดดังกล่าวมีเพียงโทษปรับและอัตราค่าปรับที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่ผู้นั้นจะต้องดำเนินการบำบัดกำจัด กรณีนี้เป็นการกระทำที่กระทบต่อส่วนรวมส่งผลร้ายต่อประชาชนในวงกว้าง และเป็นกรณีที่ไม่มีมาตรการอื่นเพื่อให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายอย่างได้ผล หรือมีประสิทธิภาพเพียงพอ และการลงโทษอย่างอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญาไม่ทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัว กรณีนี้จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดให้การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามร่างกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้เป็นความผิดและมีโทษอาญา

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินการทางปกครอง

ร่างพระราชบัญญัติจัดการกากอุตสาหกรรม พ.ศ. ... บางมาตรามีการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง เช่น มาตรา ๒๙ ที่กำหนดให้กรณีที่พนักงานท้องถิ่นปิดประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองย้ายซากกรณยนต์ ถ้าไม่มีการย้ายภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้พนักงานท้องถิ่นแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งกำจัดซากกรณยนต์ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ก็เนื่องจากเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อยู่ใกล้ชิดสถานการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถใช้วิจารณญาณพิจารณาดำเนินการโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบังคับใช้กฎหมายและลดทอนความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นอันจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์ อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

พ

(นายพรยศ กลั่นกรอง)

อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วัน/เดือน/ปี ที่จัดทำ

- ๘ ก.ค. ๒๕๖๘

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กองกฎหมาย กรมโรงงานอุตสาหกรรม

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางปิยธิดา ศุภรัตน์ชาติพันธุ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ กองกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๐ ๖๓๐๔ ต่อ ๑๓๐๕

โทรสาร ๐ ๒๔๓๐ ๖๓๐๔ ต่อ ๑๓๔๙